

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda: fűtca, 203. szám.

Idé intézendő minden a lap szerelmi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Idé intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhöz küldve:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 " "
Negyedévre	1 " "

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bermentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Eperjes, május 2-án.

Olvasóink előtt tudva van, hogy a városi képviselőtestület a házaló koldulással összekötött bajokat megszüntetni akarván, elhatározta, miszerint a jelenlegi koldulási rendszert szabályozni fogja.

E tekintetben két konkrét javaslat is tétetett le a képviselő asztalára. Azoknak azonban egyiké sem lön elfogadva, mert az alatt egy oly indítvány merült fel, mely oda irányult, hogy a koldusok külön kivetendő községi pótlék útján láttassanak el, mi által a lakosságra nézve annyira terhes s annyiféle bajjal összekötött házaló koldulás végkép megszüntetnének.

Ezen indítvány el is fogadtatt s a tanács meg lön bizva, hogy erre nézve egy szabályzattervezetet terjeszzen elő.

Annak idejében megbeszéltek e kérdést s elmondtuk e tárgyra vonatkozó nézeteinket, melyek ma is ugyanazok. Azonban a határozat már meg lévén hozva, most már azon változtatni nem lehet s feladatunk a jelen alkalommal csak az lehet, hogy e határozat kivitelének módozatairól és sikerítéséről szóljunk.

A városi tanács megbízásában eljárva az ez ügyben alkotandó szabályzat tervezetét már ki is dolgozta.

E tervezet a következő főelveken alapszik. A házaló koldulás végképen megszüntetik.

A városunkbeli illetőségű keresetképtelen s teljesen vagyontalan lakosok egy e célra az egyenes államadók után a szükséghez képest százalékokban megállapítandó s kivetendő községi pótlék útján láttatnak el.

Ezen pótlék a tényleges szolgálatban álló katonai egyéneknek kívül a város összes lakosságára — ideértve az állami, törvényhatósági tisztviselőket s nyugalmazott katonatiszteket is — egyaránt fog kiterjesztetni.

A mi a módozatokat illeti, szóba került az is, hogy a koldusok egy külön e célra berendezendő házban lennének elhelyezendők. Ezen eszme, bár elvben célszerűnek tünik fel, városunkban ez idő szerint nem vihető keresztül. Nem pedig azon okból, mivel a város maga egy ily célra alkalmas épülettel nem bír, sőt ily épület itt egyáltalában nem létezik. Ez oknál fogva a tanács egy külön szegényekháznak létesítésétől, milyenek megszerzése, berendezése és fentartása különben is tetemes költségeket igényelne egészen eltért s illetőleg az eszmét elejtette.

Ilyként a közgyűlésileg kimondott elv csak így vihető keresztül, hogy a befolyandó összegek a kereset-képtelen koldusok közt egyenlő és aránylagos részekben szét fognak osztatni.

A segélyezendő koldusok névjegyzékének megállapítását a kapitányi hivatal s illetőleg azzal egyetértőleg egy e célra külön kiküldendő választmány fogja eszközölni.

Jövöre nézve pedig a jelentkező szegények, családi és vagyoni viszonyai kipuhatatván, a tanácsnak fognak bejelentetni, mely a jegyzékbe való fölvétel tekintetében a körülményekhez képest határoz.

A koldusok folyó számmal ellátandó iga-

zolványi könyvecskéket kapnak, melybe a hetenkint egyszer, még pedig minden szombaton kifizetendő pénzösszegek bejegyeztetni fognak.

A koldusok jegyzéke felülvizsgálás végett évnegyedenként egyszer a tanácsnak be fognak mutattni.

Az időközben elhalálozott koldusok igazolványi könyvecskéi — visszaélések kikerülése végett — meg fognak semmisíttetni s az e tekintetbeni ellenőrzés pontos gyakorlása iránt célszerű intézkedések hozatnak javaslatba.

A községi pótlék kivetésére nézve évenként a költségvetés tárgyalása alkalmával külön előterjesztések fognak tétetni, mely intézkedés azon oknál fogva szükséges, mivel a koldusok számaránya a dolog természetéhez képest évről-évre kissé nagyobb hullámzásoknak van kitéve.

Az elősoroltakból világosan következik, hogy oly szegények, s illetőleg koldusok, kik nem városunkbeli illetőségűek, el fognak toloncoztatni.

Visszaélések és áthágások megfenyítése a kapitányi hivatal hatásköréhez fog tartozni.

Főbb vonásaiban ime ez azon szabályrendelet-tervezet, mely a képviselő által legközelebb fog tárgyalatni.

A fent említett határozat alapjául szolgált tendenciák — miként a fennebbiekből kivehető — a tervezetben teljes érvényre vannak emelve s a hangoztatott elveknek a lehetőség, s illetőleg a létező viszonyok keretén belül meg van felelve. Ezért nem is hiszszük, hogy a tervezet jelentékenyebb módozításon menne keresztül.

Általán nem maradna egyéb hátra, mint bevárni a gyakorlati alkalmazás utmutatásait.

Városi közlemények.

A honvédek nősüléséről. A honvédelmi ministerium következő rendeletet intézett a közigazgatási bizottsághoz, mely mihez tartás végett a városi tanácsnak is kiadatott s melyet mint közérdekűt alább közlünk:

A m. kir. honvédelmi ministertől. Sáros vármegye közigazgatási bizottságának. — Némely törvényhatóságok közig. bizottságai, a hadköteles korban lévő, vagy ezen kort még el nem ért ifjak részére kért kivételes nősülési engedély tárgyában benyújtott kérvények első fokú elintézéséül, akként járnak el, hogy midőn érdekeltek felek, a családanya, vagy más a családhoz tartozó nők munka képtelenségével igazolják, a kért engedély szükséges voltát: a községi (kőr-) orvosok által az illető nők egészségi állapotáról kiállított bizonyítványokat oly érvényűeknek ismerik el, mint a hatósági tisztviselői orvosi látleleteket; s ennek folytán az ügy érdemében hozott határozatukat leglényegesebb részében, — az említett községi (kőr-) orvosi lelettel támogatva, s hivatkozással az 1876. évi XIV. t. c. 145. szakaszára, — terjesztetik fel hozzám végérvényes eldöntés végett. — Ezen eljárás szabályszűrének, s a közig. gyakorlattal egyezőnek el nem ismerhetem; mivel a községi (kőr-) orvosok által kiállított ily bizonyítványoknak közhiteletű szakértői lelet gyanánt lehető elfogadására jogalapot, sem az idézett törvény-szakasz, sem a fent említett ügy természete nem szolgáltat. Midőn ugyanis a fent idézett törvény-szakasz a községi (kőr-) orvosok közegészségügyi teendőit elősorolja, ez által tüzetesen kijelöli a határvonalat a meddig ezen orvosok önálló működési köre terjed, — s a községi egészségügyi teendőknél nemcsak fel nem jogosítja őket tisztán szakügyek-

ben a hatósági tisztviselő orvosekéval egyenlő érvényű leletek felvételére, sőt az idézett törvény szakasz végső pontja a községi orvosokat tisztán szakügyekben, a járási orvossal való érintkezésre utalja egyszersmind a 155-ik szakasz első pontjai a közigazgatási elsőfokú hatóság szakközegeül, a járási tisztviselő orvost rendeli ki; annak világos jelöl, hogy orvosi szakügyekben közhitelességgel csak is a tisztviselő orvosok vannak felruházva. — A mi pedig a nősülési kivételes engedélyeket közelebről illeti, ezek ama kedvezmények sorába tartoznak, melyeket a védtörvény különös családi tekintetekből a hadköteles egyének részére biztosított s melyekre vonatkozó igények bizonyítási s tárgyalási módján, már a védtörvényen alapuló folytonos gyakorlattal is szabályozva lévén, — az ekként megállapított eljárási rendszer, — a közegészségügyi törvények ide nem vonatkozó szabályainál fogva meg nem változtatható.

Midőn továbbá a védtörvény 44-ik szakaszának rendelete szerint, a honvédelmi minister, a védköteles ifjak részére kivételes nősülési engedélyt adni, különös tekintetre méltó körülmények között fel van hatalmazva, — ezen felhatalmazás a jelzett körülményeknek, a felsőbb ellenőrzés igényeihez képest, teljes hitelesség jellegét magán viselő bizonyítási módozatát nem zárja ki, sőt feltételezi. Felhívom tehát a közigazgatási bizottságot, hogy említett ügyek tárgyalása alkalmával kizárólag a hatósági orvosok által kiállított leleteket fogadja el, az érdekeltektől családbeli nők munka képtelenségét igazoló okirat gyanánt. — Megjegyzem végül, hogy az állandóan szabadságot s tartalékos katonának és honvédeknek az ellenőrzési szemlén és időszakos fegyvergyakorlaton tartott megjelenés alól, betegség miatt leendő felmentesők iránt, az illető katonai és honvédi hatóságokhoz terjesztett kérelmeik indokolása céljából, a községi (kőr-) orvosok részéről kiállított bizonyítványok, valamint az ily célból keletkezett több bizonyítványok is, az illető községi előjáró igazoló aláírásával látandók el. Budapesten, 1879-ik évi március hó 6-án.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A eperjesi „Széchenyi-kör“ által aprilhó 24-én rendezett nyilvános előadás, — mint már a múlt számban jelezve volt . . . 312 frt 10 krt eredményezett, melyből levonatván 105 „ 46 kr. kiadások — tiszta bevételül . . . 206 frt 64 kr. jelentkezik, — mely összeg a szegedi árvizkárosultak részére a sárosmegyei alispáni hivatal útján leendő továbbítás céljából már is beterveztetett. Az ez alkalomkor a nemes cél tekintetéből fellépett közreműködőknek a kör ezennel leghálásabb köszönetét nyilvánítja.

Különfélék.

A Széchenyi-kör által mult hó 24-én Ó Fel-ségeik a király és királyné egybekelésének 25-ik évfordulója alkalmából a szegedi árvizkárosultak javára rendezett díszelőadás zsufolva telt ház előtt tartatott meg. Közöngünk színe-java ott volt a színházban, a mi különben előre volt látható, meny nyiben már a külső siker biztosítására is egyaránt közrehatottak: a ritka ünneplés alkalom, a jó-tékony cél, a Széchenyi-kör előadásainak vonzereje s az érdekesen összeállított, részben alkalmoszerű, ünnepi műsorozat.

A terem nemzeti színű lobogókkal volt fel-díszítve s a zenekar a szótartó játszott.

A függöny felgördülte után Lévy István ur lépett ki, s ifj. Ábrányi Kornél ismert alkalmi költeményét hangulatteljesen s hatással szavalta.

A szavallatot két egyfelvonásos vigjáték követte:

Az „Apró félreértések“ című bohózatot angol vigjáték, mely komikus helyzetek- és bonyodal-makban oly gazdag, annál kevésbé téveszthette el hatását, mert minden szerep jól volt betöltve s az előadás egybevágóan és kerekdeden folyt le. Goldberger Jakab ur Sir George, a nagykövet szerepében a rangnak megfelelő nyugalmat és te-

kintélyt, igen tapintatosan hozta kifejezésre s annak ellentétéül a türelmetlenséget, melyre a pseudo titkár ügyetlenkedése ragadta, természetesen tudta feltüntetni. Mész Irén k. a. Iloná-énál nagyobb szerepek ugyanolyan kellem és könnyedséggel tudott volna megfelelni; ugyanezt mondhatjuk a rajtakapott postillon d'amour: Luiza szobaleány szerepében föllépett Berthóty Vilma k. a.-ról. Szmoligovics Szilárd ur (Alderman Gayfare) derék töről metszett bankár volt. Különösen ki kell emelnünk Kyss Géza ur (udvarmester) rendkívül sikerült maszkját, mely a szerep minden részletét teljesen érvényre emelt játék hatását még fokozta. Czirbusz István ur elegáns magatartást és finom játékot mutatott, mely a szakácskodásban rejő contrastot annál élesebben emelte ki. A társadalmi rangfokozatban utolsó, de a szerep jelentőségében első helyen sorakozik: a szakács (Vasváry Jenő ur) kinek számtalan viszontagságai a közönséget rendkívül élénken mulattatták, s kiérdemelt tetszésnyilatkozatokra ragadták.

Az egész darabra nézve különös örömmünkre szolgál kiemelni, hogy ez alkalommal közönségünknek nem kevesebb mint négy egészen új erő mutatta be magát, s hogy mindannyinak megnyeréséhez a színészeti szakválasztmányunk teljes szívből gratulálhatunk.

B. A.
Ezután ifj. Dumas Sándor „Felhívás kerin-gőre“ című egy felvonásos vígjátéka következett, melyben a szellemes szerző egy érdekes történet-két állít élénk, mely a francia társadalmi élet néhány eredeti vonását tünteti fel. Kajtár Jolán k. a. (D'Ivryné) ez alkalommal is teljesen beleléte magát szerepébe s újabb bizonyítékát adá otthonosságának a színpadon.

A közönség nem tudta, mit tapsoljon meg inkább, színi alakítását-e vagy zongorajátékát. Mindkettő valóban igen sikerült volt. Kuzmik Margit k. a. kitűnően személyesíté Matildot a vig kedélyű, szeretetreméltó, naiv gyermeket. Berthóty Vilma k. a. (Róza) csinosan s ügyesen mozgott. Dr. Berzeviczy Albert ur (De Sor) ez alkalommal is szokott könnyűséggel érvényesíté rendkívüli alakító tehetségét s dr. Glück ur (Maurice) szintén sikerülten adta a szép bajszu algiri lovaskapitányt, ki nemcsak ellenséges földterületeket, de szívet is tud hódítani. Jósb Imre (zongorahangoló) s Goldberger ur (órák) jelentéktelen szerepeikben is eredeti alakok voltak.

Ezután egy vegyes női és férfiak, Doleschall ur kitűnő és szakavatott vezetése mellett Kölcsey Hymnusát énekelte nagy praecisióval.

A női kart következő urhölgyek képezték, kiknek neveit betűrendben közöljük: Bergman Etelka, Berthóty Vilma, Kéler Gizella, Kovácsy Vilma, Nehrer Aranka, Nehrer Jenny, Putschalko Kornélia, Simko Bella, Spunár Ilka, Waniek Gizella kisasszonyok. Az énekkar, kivált a hölgyek kara kitűnően összevágott s érvényre emelkedtek benne egy a sopran, mint az althangok.

Végezetül a háttérben levő függöny felgördülvén, egy fehérbe öltözött s nemzeti színű szallagokkal díszített kedves lánykoszoruból összeállított képlet tűnt elő, görög tüzfény által megvilágítva.

Szentistványi Etelka k. a. ábrázolta Pannoniát, ki ő felségeik arcképeit — melyek a képlet középpontját képezték — megkoszorúzta. A képlet kitűnő műértelemmel volt csoportosítva.

A közönség viharos tapsok által nyilvánítá tetszését és a Felséges Uralkodóház iránti loyális érzelmeit.

TÁRCA.

Május 1-jén.

Ismét változatosság! A szünni nem akaró multságokat s szórakozásokat hirdető falragaszok saisonja még nem mult el; — egy új meglepetés vár közönségünkre.

Olvasunk ugyanis egy hirdetést, mely „szabad a bemenet“ szavakkal kezdődik s ez — tekintve pénzügyi viszonyainkat — oly jelszó, mely legszigorubb s legtárgyilagobb kritikáinktól is megérdemli az egyszerű s mégis annyira hü bírálólatot: „billig und gut!“

Színre kerülnek a „Tavas“ s „Nyár“ látványos darabok, dalokkal, madárfüttyel s énekkel, színrehozva a természet által. Azalatt az eperjesi Széchenyi-kör műkedvelői előadásai szünetelnek.

Ez mindenesetre a társulat színészeti választmányának tapintatos eljárásáról tesz tanúságot.

Bemutatott közönségünkre jól megválasztott vígjátékokat, s mint ezelőtt úgy jelenleg sem feledkezett meg jótékony célokról s a mellett szórakoztatta közönségünket.

Ha mindezek szemünk előtt lebegnek, — talán csak képzelődés az, ha az ily választmány vezetőjének minden mozdulatában fiatalkori érzelmeiket vélünk szemlélhetni?! — s nem jogosult-e öröme, midőn ő előidézője annak, hogy a fiatalság, — jó kedvében — táncra kerekedik s virradtig mulat?!

Deine Blicke — wenn sie Liebe lächeln,
Könnten Leben durch den Marmor fächeln; —
Felsenadern Pulse leih'n!

Ki a tulajdonos? Az utolsó előadás alkalmával táncmultság után a tánterem mellékeltségében egy esernyő találtatott meg, melynek tulajdonosa mindekkoráig ismeretlen. — Sziveskedjék az illető Szmoligovics Sz. urnál Magyar-utca, Vidéyi-féle ház, estéli 5—8 óráig jelentkezni.

A Kis-Szebenben állomásozott 67-ik sorszred-beli zászlóalj a hét folyamán bevontult városunkba s a „Korona“ laktanyában lön elhelyezve.

Torjay Károly, volt eperjesi, majd szegedi bírói végrehajtó az árvíz által mindenétől megfosztatván, a legmostohább anyagi körülmények közé jutott. Cigán János ur, itteni ügyvédjelölt ennélfogva a károsult fölségélyezésére gyűjtőívet bocsátott ki, melynek eredményeként 29 frt 60 krnyi összeg jött be. Cigán János ur ez összeget Torjaynak átküldvén, ez utóbbi annak vételét hála-nyilvánítása mellett nyugtázta.

Hőesés. A május ridegen, esőzés és hideg között köszöntött be, sőt a sóvári hegyekben hőesés is volt.

Amerikai bölcsesség a szószekeken. „Kedves drága barátaim!“ prédikálta egy quakernő Philadelphiában, „az ember a legkülönösebb teremtmény. Mindenekelőtt három dolog az, a min leginkább csodálkozom. Először, hogy a gyermekek agyonfársztják magukat a fákon levő gyümölcs dobálásában — ha felhagynának azzal, a gyümölcs magától is lehullana. Másodszor, hogy az emberek oly oktalanok és rosszak háboruba menni, hogy egymást agyonüssék; ha békében hagynák, egymást, majd magoktól is meghalának. Harmadszor pedig, hogy a fiatal emberek oly ostobák, hogy a fiatal nők után szaladgálnak — ha nyugodtan otthon maradnának, a leányok jönnének hozzájuk.“

Irodalom. Mehner Vilmos budapesti könyvkiadónál megjelenő „Képes családi lapok“ 14-ik füzeté következő változatos és érdekes tartalommal jelent meg: Hullámok közt. Elbeszélés. Ver-tesi Arnoldtól. — Velence lovagja. Regény. Irta: Schlágel Miksa. Fordította: K. Beniczky Irma. (Folyt.) — Férjem felesége. Beszélyke. Vége.) — Ötven év előtt. Elbeszélés. — Egy farsang kanadában. Amerikai történet. — A test alakja. — Gr. Széchenyi Imre. — Szegedről. — Nagyvirágu ferdencs. — Egy új tápnövény. — A rabbinál. — Érthető célzás. — Irodalom és művészet. — Különfélék. — Apróságok. — Képek: Gr. Széchenyi Imre. — Szegedi árvíz: Menekültek a percsorai gáton. — Szegedi árvíz: A déli külvárosban. — Szegedi árvíz: A temesvári vasut töltésénél. — Szegedi árvíz: A rácvárosban. — Szegedi árvíz: Budapesti segélyszállító vonat. — Szegedi árvíz: A Rókus külvárosban, a gátszakadás közelében. — Szegedi árvíz: A felső város, a vár bástyáján felállított sátrakkal. — Az urhölgy cicája. — Szegedi árvíz: A király a Rókus-kórháznál. — Szegedi árvíz: Az árvaház és a régi temető. — A khinai Szója-bab. — A rabbinál. — Érthető célzás.

Eperjes, am den 1. Mai

Neulich bot sich uns Gelegenheit in einem Provinzialblatt, welches sich für die industriellen Verhältnisse der oberen Gegend interessirt, zu lesen, daß uns, nämlich unserm Komitate der echte, wahre Sinn für den Aufschwung und Fortschritt gewerblicher und industrieller Zustände abgehe, was wir eklamant bewiesen, indem wir die so wichtige Sache der Hausindustrie, welche in andern Komitaten seither so schöne Resultate

Rascher rollen um mich her die Pole,
Wenn im Wirbeltanze deine Sohle
Flüchtig wie die Welle schwebt!

Mint szerény szemlélője az aprilhó 24-iki előadás utáni kedélyes táncmultságának, ez érzelmeiket olvashattam fiatalágunk szemében s hallani véltem amaz, a szerelem fátyolával takart bölcsészet szavát: „Wer den Tod fürchtet, hat das Leben verloren.“

De ne tovább mindezekről! — még végre olvasónóink kételkednek az esetleg folytatandó bók-ök ösztinteségében s másrészt ha tovább is részletezem ez alkalomkor tett pszichológiai tapasztalataimat, — azon gyanuba eshetném, hogy saját érzelmeimnek adtam kifejezést.

A tavasz s nyárnak közönségünk előtt ismert programja oly vonzó, hogy a látogatók száma, remélhetőleg, arányban fog állani a természet szépségeivel.

Entrée frei! — Üres zsebekkel bemehetünk, — senki sem fog kérdezősködni beléptijegy után.

A látogatók száma nagy — s egyszerre csak észrevesszük, hogy a közönség nagy része unatkozva elszéled; előveszi a kályha melletti karszékben állandóan nyugvó kőtését, — szivja a casinók füstös levegőjét, — áldoz Bachusnak s játékbarlangban keresi szerencsáját.

Ne csodáljuk e szegény dugszagokat, kik semmiben sem szükkölködnek, — csak érző szívvel nem bírnak.

Megelégedést keresnek s megfélekednek arról, hogy az igen is, közel áll hozzájuk, — mert keblükben honol.

A felkelő nap, a csillagos ég szemlélése, — a virányos völgyön átfutó patak csörgedezésének s a háborgó elemek dühöngésének hallása nem visszatükröző-e az egységes változatosságunk? —

erzielte, nicht nur lau behandeln, sondern gar bald gänzlich fallen lassen, als bedürfen wir derselben gar nicht.

Nun dieser Vorwurf erhebt, — wenn wir den Hergang und Verlauf der Behandlung dieser Sache uns ins Gedächtniß zurück rufen, — nichts weniger als ungerechtfertigt.

Die Behörden bemühten sich zwar mit anerkanntswürdigem Eifer, die Sache ins gehörige Geleise zu bringen, doch die Initiative scheiterte an der Indolenz eben derjenigen, deren Beruf es gewesen wäre, derselben nach Kräften Vorjubel zu leisten. Wir verstehen — unsere Industriellen und Gewerbetreibenden.

Wenn in dieser Angelegenheit Berathungen und Sitzungen abgehalten wurden, so waren es jedesmal diese, die es für zweckmäßig erachteten, bei solchen Gelegenheiten durch ihre Abwesenheit zu glänzen. So nahm angesichts dieser Angelegenheit namentlich auch unser Handelsstand eine vollkommen reservirte Stellung ein.

Ein Zeichen dessen, daß uns der Sinn für unsere gemeinsamen industriellen und gewerblichen Interessen in der That abgeht.

Es ist wahr, es handelt sich da nicht um augenblickliche, spezielle Vortheile, welche der Geschäftswelt sofort zugute gefallen wären, doch ist es nicht zu verkennen, daß wenn wir einen allgemeinen Aufschwung unserer materiellen Verhältnisse erstreben, wir alle zu Gebote stehenden Gelegenheiten ergreifen müssen, um das offen stehende Gebiet nach allen Richtungen hin zu occupiren.

Neuerlich hat sich auf dem Felde unserer Gewerbe- und Geschäftswelt ein Vorkommniß ereignet, welches auch für uns von Interesse ist.

Das kön. Handelsministerium hat nämlich über ein Gesuch der Industriellen und des Handelsstandes der Komitate Vorjud und Gömör gestattet, daß sich in Miskolcz eine selbstständige Handels- und Gewerkekammer konstituiren welche von Seite der Regierung eine jährliche Subvention von 500 fl. erhalten wird.

In Folge dessen sind bei der Kaschauer Handels- und Gewerkekammer 9 Mitgliederstellen in Vakanz gerathen.

Da demzufolge auch unser Komitat berufen sein wird, zwei Mitglieder, u. z. eines vom Handelsstande und eines Industriellen zu wählen, so wird sich uns Gelegenheit bieten unser Interesse für unsere geschäftlichen und gewerblichen Fragen durch die Wahl tüchtiger und entsprechender Kräfte zu bethätigen, welche legheres gewiß wünschenswerth ist.

Festrede

anlässlich des silbernen Hochzeitsfestes Ihrer Majestäten, gehalten am 24. April d. J. im k. Kultustempel von Herrn Dr. A. Austerlitz.

Audächtige Festversammlung! Ein hochfestliches Ereigniß sonder Gleichen versammelt uns heute in diesen heiligen Räumen.

Es ist das 25-jährige Hochzeitsjubiläum unseres erhabenen Herrscherpaares, Sr. Majestät Franz Josef I. und deren allerdurchlauchtigsten Gemahlin Ihrer Majestät Elisabeth Amalia Eugenie, das wir heute feiern. Sonder Gleichen nenne ich dieses Fest, weil es weder in den engen Grenzen eines einzelnen Volksstammes noch in dem beschränkten Kreise einer einzelnen Religionsgenossenschaft gefeiert wird; weil so weit das österr.-ungarische Banner weht, und so weit die österr.-ung. Farben glänzen, die Glieder der verschiedenen Stämme und Bekenntnisse, heute sich vereinigen, um in gehobener Stimmung und mit dankbarer Auer-

melyek habár különböző alakban s mégis csak egy, a természet által előirt irány- s cél kiegészítésének elmaradhatlan tényezői.

Nem hasonlítanak-e mindezek kedélyünkhöz, melyben az öröm s a bubánat váltakoznak s a felkorbácsolt szenvedély, a békés szeretet hatalma által elnyomatik?!

E hasonlatosság, — lehetetlen, — hogy parányiságunk gondolatát föl ne ébreszsze s bennünk azon érzelmet fel ne költse, hogy habár mi önmagunkért cél vagyunk, — mégis a világegyetem nagy művében másokért is létezőnk.

Ha ily gondolatot tudnánk átérzeni, bizton meglelnők a megnyugvó boldogságot keblünkben.

Csak ily érzellem képes minket környezetünkkel kibékíteni, — az emberi szívet önző hajlamaitól megtisztítani, s akaratunk ekkor öntudatosan meghajolván a szükség törvényei előtt, felhagy hiu reményei- s törekvéseivel s akkor boldogoknak érezzük magunkat.

Az ember lelkében lakozik tehát az egoismustól ment megelégedés s nem találhatjuk fel azt a városi zaj s multságok folyton ismétlődő tömkelegében, hol sok mindenféle irányba tereltetnek gondolataink — csak saját önző én-ünkről feledkezünk meg.

Valóban csak köszönettel tartozunk az eperjesi Széchenyi-körnek, hogy városunkban fáradhatlan buzgalommal egy új s egyuttal humanistikus célokkal egybekötött társadalmi életet hozott létre, s minket azon időszakban, — midőn amugy sincs egyéb multságunk, — kellemesen szórakoztatott.

Meg vagyunk róla győződve, a nyugalmas nyári idény után ismét lesz alkalmunk ehhez hasonló köszönetnyilvánítások kifejezésére!

Sz cs.

kintélyt, igen tapintatosan hozta kifejezésre s annak ellentétül a türelmetlenséget, melyre a pseudo titkár ügyetlenkedése ragadta, természetesen tudta feltüntetni. Mész Irén k. a. Iloná-énál nagyobb szerepek ugyanolyan kellem és könnyedséggel tudott volna megfelelni; ugyanezt mondhatjuk a rajtakapott postillon d'amour: Luiza szobaleány szerepében föllépett Berthóty Vilma k. a.-ról. Szmoligovics Szilárd ur (Alderman Gayfare) derék töről metszett bankár volt. Különösen ki kell emelnünk Kyss Géza ur (udvarmester) rendkívül sikerült maszkját, mely a szerep minden részletét teljesen érvényre emelt játék hatását még fokozta. Czirbusz István ur elegáns magatartást és finom játékot mutatott, mely a szakácskodásban rejő contrastot annál élesebben emelte ki. A társadalmi rangfokozatban utolsó, de a szerep jelentőségében első helyen sorakozik: a szakács (Vasváry Jenő ur) kinek számtalan viszontagságai a közönséget rendkívül élénken mulattatták, s kiérdemelt tetszésnyilatkozatokra ragadták.

Az egész darabra nézve különös örömmünkre szolgál kiemelni, hogy ez alkalommal közönségünknek nem kevesebb mint négy egészen új erőt mutatott be magát, s hogy mindannyinak megnyeréséhez a színészeti szakválasztmányunk teljes szívből gratulálhatunk.

B. A.
Ezután ifj. Dumas Sándor „Felhívás kerin-gőre“ című egy felvonásos vígjátéka következett, melyben a szellemes szerző egy érdekes történet-két állít elénk, mely a francia társadalmi élet néhány eredeti vonását tünteti fel. Kajtár Jolán k. a. (D'Ivryné) ez alkalommal is teljesen beleléte magát szerepébe s újabb bizonyítékát adá otthonosságának a színpadon.

A közönség nem tudta, mit tapsoljon meg inkább, színi alakítását-e vagy zongorajátékát. Mindkettő valóban igen sikerült volt. Kuzmik Margit k. a. kitűnően személyesíté Matildot a vig kedélyű, szeretetreméltó, naiv gyermeket. Berthóty Vilma k. a. (Róza) csinosan s ügyesen mozgott. Dr. Berzeviczy Albert ur (De Sor) ez alkalommal is szokott könnyűséggel érvényesíté rendkívüli alakító tehetségét s dr. Glück ur (Maurice) szintén sikerülten adta a szép bajuszu algiri lovaskapitányt, ki nemcsak ellenséges földterületeket, de szívet is tud hódítatni. Imre (zongorahangoló) s Goldberger ur (órák) jelentéktelen szerepeikben is eredeti alakok voltak.

Ezután egy vegyes női és férfiak, Doleschall ur kitűnő és szakavatott vezetése mellett Kölcsey Hymnusát énekelte nagy praecisióval.

A női kart következő urhölgyek képezték, kiknek neveit betűrendben közöljük: Bergman Etelka, Berthóty Vilma, Kéler Gizella, Kovácsy Vilma, Nehrer Aranka, Nehrer Jenny, Putschalko Kornélia, Simko Bella, Spunár Ilka, Waniek Gizella kisasszonyok. Az énekkar, kivált a hölgyek kara kitűnően összevágott s érvényre emelkedtek benne egy a sopran, mint az althangok.

Végezetül a háttérben levő függöny felgördülvén, egy fehérbe öltözött s nemzeti színű szallagokkal díszített kedves leánykoszoruból összeállított képlet tűnt elő, görög tüzfény által megvilágítva.

Szentistványi Etelka k. a. ábrázolta Pannoniát, ki ő felségeik arcképeit — melyek a képlet középpontját képezték — megkoszorúzta. A képlet kitűnő műértelemmel volt csoportosítva.

A közönség viharos tapsok által nyilvánítá tetszését és a Felséges Uralkodóház iránti loyális érzelmeit.

TÁRCA.

Május 1-jén.

Ismét változatosság! A szünni nem akaró multságokat s szórakozásokat hirdető falragaszok sasonja még nem mult el; — egy új meglepetés vár közönségünkre.

Olvassunk ugyanis egy hirdetést, mely „szabad a bemenet“ szavakkal kezdődik s ez — tekintve pénzügyi viszonyainkat — oly jelszó, mely legszigorubb s legtárgyilagabb kritikusainktól is megérdemli az egyszerű s mégis annyira hü bírálólatot: „billig und gut!“

Színre kerülnek a „Tavas“ s „Nyár“ látványos darabok, dalokkal, madárfüttytel s énekkel, színrehozva a természet által. Azalatt az eperjesi Széchenyi-kör műkedvelői előadásai szünetelnek.

Ez mindenesetre a társulat színészeti választmányának tapintatos eljárásáról tesz tanúságot.

Bemutatott közönségünknél jól megválasztott vígjátékokat, s mint ezelőtt úgy jelenleg sem feledkezett meg jótékony célokról s a mellett szórakoztatta közönségünket.

Ha mindezek szemünk előtt lebegnek, — talán csak képzelődés az, ha az ily választmány vezetőjének minden mozdulatában fiatalkori érzelmeiket vélünk szemlélhetni?! — s nem jogosult-e öröme, midőn ő előidézője annak, hogy a fiatalság, — jó kedvében — táncra kerekedik s virradtig mulat?!

Deine Blicke — wenn sie Liebe lächeln,
Könnten Leben durch den Marmor fächeln; —
Felsenadern Pulse leih'n!

Ki a tulajdonos? Az utolsó előadás alkalmával táncmulatság után a táncterem mellékelhelyiségeiben egy esernyő találtatt meg, melynek tulajdonosa mindekkoráig ismeretlen. — Sziveskedjék az illető Szmoligovics Sz. urnál Magyar-utca, Vidéki-féle ház, estéli 5—8 óráig jelentkezni.

A Kis-Szebenben állomásozott 67-ik sorszámú zászolóját a hét folyamán bevonult városunkba s a „Korona“ laktanyában lőn elhelyezve.

Torjay Károly, volt eperjesi, majd szegedi bírói végrehajtó az árvíz által mindenétől megfosztatván, a legmostohább anyagi körülmények közé jutott. Cigán János ur, itteni ügyvédjelölt ennélfogva a károsult fölségélyezésére gyűjtőívet bocsátott ki, melynek eredményeként 29 frt 60 krnyi összeg jött be. Cigán János ur ez összeget Torjaynak átküldvén, ez utóbbi annak vételét hálanyilvánítása mellett nyugtázta.

Hőesés. A május ridegen, esőzés és hideg között köszöntött be, sőt a sóvári hegyekben hőesés is volt.

Amerikai bölcsesség a szószekeken. „Kedves drága barátaim!“ prédikálta egy quakernő Philadelphiában, „az ember a legkülönösebb teremtmény. Mindenekelőtt három dolog az, a min leginkább csodálkozom. Először, hogy a gyermekek agyonfársztják magukat a fákon levő gyümölcs dobálásában — ha felhagynának azzal, a gyümölcs magától is lehullana. Másodsor, hogy az emberek oly oktalanok és rosszak háboruba menni, hogy egymást agyonüssék; ha békében hagynák, egymást, majd magoktól is meghalnának. Harmadsor pedig, hogy a fiatal emberek oly ostobák, hogy a fiatal nők után szaladgálnak — ha nyugodtan otthon maradnának, a leányok jönnének hozzájuk.“

Irodalom. Mehner Vilmos budapesti könyvkiadónál megjelenő „Képes családi lapok“ 14-ik füzeté következő változatos és érdekes tartalommal jelent meg: Hullámok közt. Elbeszélés. Vértesi Arnoldtól. — Velence lovagja. Regény. Irta: Schlágel Miksa. Fordította: K. Beniczky Irma. (Folyt.) — Férjem felesége. Beszélyke. Vége. — Ötven év előtt. Elbeszélés. — Egy farsang kanadában. Amerikai történet. — A test alakja. — Gr. Széchenyi Imre. — Szegedről. — Nagyvirágu ferdencs. — Egy új tápnövény. — A rabbinál. — Érthető célzás. — Irodalom és művészet. — Különfélék. — Apróságok. — Képek: Gr. Széchenyi Imre. — Szegedi árvíz: Menekültek a percsorai gáton. — Szegedi árvíz: A déli külvárosban. — Szegedi árvíz: A temesvári vasut töltésénél. — Szegedi árvíz: A rácvárosban. — Szegedi árvíz: Budapesti segélyszállító vonat. — Szegedi árvíz: A Rókus külvárosban, a gátszakadás közelében. — Szegedi árvíz: A felső város, a vár bástyáján felállított sátrakkal. — Az urhölgy cicája. — Szegedi árvíz: A király a Rókus-kórháznál. — Szegedi árvíz: Az árvaház és a régi temető. — A khinai Szója-bab. — A rabbinál. — Érthető célzás.

Eperjes, am den 1. Mai

Neulich bot sich uns Gelegenheit in einem Provinzialblatt, welches sich für die industriellen Verhältnisse der oberen Gegend interessirt, zu lesen, daß uns, nämlich unserem Komitee der echte, wahre Sinn für den Aufschwung und Fortschritt gewerblicher und industrieller Zustände abgehe, was wir eifrig beweisen, indem wir die so wichtige Sache der Hausindustrie, welche in andern Komitaten seither so schöne Resultate

Rascher rollen um mich her die Pole,
Wenn im Wirbeltanze deine Sohle
Flüchtig wie die Welle schwebt!

Mint szerény szemlélője az aprilhó 24-iki előadás utáni kedélyes táncmulatságnak, ez érzelmeiket olvashattam fiatalágunk szemében s hallani véltem amaz, a szerelem fátyolával takart bölcsészet szavát: „Wer den Tod fürchtet, hat das Leben verloren.“

De ne tovább mindezekről! — még végre olvasónóink kételkednek az esetleg folytatandó bók-ök ösztinteségében s másrészt ha tovább is részletezem ez alkalomkor tett pszichológiai tapasztalataimat, — azon gyanuba eshetném, hogy saját érzelmeimnek adtam kifejezést.

A tavasz s nyárnak közönségünk előtt ismert programja oly vonzó, hogy a látogatók száma, remélhetőleg, arányban fog állani a természet szépségeivel.

Entrée frei! — Üres zsebekkel bemehetünk, — senki sem fog kérdezősködni beléptijegy után.

A látogatók száma nagy — s egyszerre csak észrevesszük, hogy a közönség nagy része unatkozva elszéled; előveszi a kályha melletti karszékben állandóan nyugvó kötését, — szivja a casinók füstös levegőjét, — áldoz Bachusnak s játékbarlangban keresi szerencsésjét.

Ne csodáljuk e szegény dugszagokat, kik semmiben sem szükkölködnek, — csak érző szívvvel nem bírnak.

Megelégedést keresnek s megfelelkeznek arról, hogy az igen is közel áll hozzájuk, — mert keblükben honol.

A felkelő nap, a csillagos ég szemlélése, — a virányos völgyön átfutó patak csörgedezésének s a háborgó elemek dühöngésének hallása nem visszatükrözői-e az egységes változatosságunk? —

erzielte, nicht nur lau behandeln, sondern gar bald gänzlich fallen lassen, als bedürfen wir derselben gar nicht.

Nun dieser Vorwurf erscheint, — wenn wir den Hergang und Verlauf der Behandlung dieser Sache uns ins Gedächtniß zurück rufen, — nichts weniger als ungerechtfertigt.

Die Behörden bemühten sich zwar mit anerkennungswürdigem Eifer, die Sache ins gehörige Geleise zu bringen, doch die Initiative scheiterte an der Indolenz eben derjenigen, deren Beruf es gewesen wäre, derselben nach Kräften Vorjubel zu leisten. Wir verstehen — unsere Industriellen und Gewerbetreibenden.

Wenn in dieser Angelegenheit Berathungen und Sitzungen abgehalten wurden, so waren es jedesmal diese, die es für zweckmäßig erachteten, bei solchen Gelegenheiten durch ihre Abwesenheit zu glänzen. So nahm angesichts dieser Angelegenheit namentlich auch unser Handelsstand eine vollkommen reservirte Stellung ein.

Ein Zeichen dessen, daß uns der Sinn für unsere gemeinsamen industriellen und gewerblichen Interessen in der That abgeht.

Es ist wahr, es handelt sich da nicht um augenblickliche, spezielle Vortheile, welche der Geschäftswelt sofort zugute gefallen wären, doch ist es nicht zu verkennen, daß wenn wir einen allgemeinen Aufschwung unserer materiellen Verhältnisse erstreben, wir alle zu Gebote stehenden Gelegenheiten ergreifen müssen, um das offen stehende Gebiet nach allen Richtungen hin zu occupiren.

Neuerlich hat sich auf dem Felde unserer Gewerbe- und Geschäftswelt ein Vorkommniß ereignet, welches auch für uns von Interesse ist.

Das kön. Handelsministerium hat nämlich über ein Gesuch der Industriellen und des Handelsstandes der Komitate Borzod und Gömör gestattet, daß sich in Miskolcz eine selbstständige Handels- und Gewerkekammer konstituiren welche von Seite der Regierung eine jährliche Subvention von 500 fl. erhalten wird.

In Folge dessen sind bei der Kaschauer Handels- und Gewerkekammer 9 Mitgliederstellen in Vakanz gerathen.

Da demzufolge auch unser Komitat berufen sein wird, zwei Mitglieder, u. z. eines vom Handelsstande und eines Industriellen zu wählen, so wird sich uns Gelegenheit bieten unser Interesse für unsere geschäftlichen und gewerblichen Fragen durch die Wahl tüchtiger und entsprechender Kräfte zu betheiligen, welche gewiß wünschenswerth ist.

Festrede

anlässlich des silbernen Hochzeitsfestes Ihrer Majestäten, gehalten am 24. April d. J. im ist. Cultustempel von Herru Dr. A. Anstettig.

Audächtige Festversammlung! Ein hochfestliches Ereigniß sonder Gleichen versammelt uns heute in diesen heiligen Räumen.

Es ist das 25-jährige Hochzeitsjubiläum unseres erhabenen Herrscherpaares, Sr. Majestät Franz Josef I. und deren allerdurchlauchtigsten Gemahlin Ihrer Majestät Elisabeth Amalia Eugenie, das wir heute feiern. Sonder Gleichen nenne ich dieses Fest, weil es weder in den engen Gränzen eines einzelnen Volksstammes noch in dem beschränkten Kreise einer einzelnen Religionsgenossenschaft gefeiert wird; weil so weit das österreich-ungarische Banner weht, und so weit die österr.-ung. Farben glänzen, die Glieder der verschiedenen Stämme und Bekenntnisse, heute sich vereinigen, um in gehobener Stimmung und mit dankbarer Auer-

melyek habár különböző alakban s mégis csak egy, a természet által előirt irány- s cél kiegészítésének elmaradhatlan tényezői.

Nem hasonlítanak-e mindezek kedélyünkhöz, melyben az öröm s a bubánat váltakoznak s a felkorbácsolt szenvedély, a békés szeretet hatalma által elnyomatik?!

E hasonlatosság, — lehetetlen, — hogy párányiságunk gondolatát föl ne ébreszsze s benünk azon érzelmet fel ne költse, hogy habár mi önmagunkért cél vagyunk, — mégis a világegyetem nagy művében másokért is létezőnk.

Ha ily gondolatot tudnánk átérzeni, bizton meglelnők a megnyugvó boldogságot keblünkben.

Csak ily érzelm képes minket környezetünkkel kibékíteni, — az emberi szívet önző hajlamaitól megtisztítani, s akaratunk ekkor öntudatosan meghajolván a szükség törvényei előtt, felhagy hiu reményei- s törekvéseivel s akkor boldogoknak érezzük magunkat.

Az ember lelkében lakozik tehát az egoismustól ment megelégedés s nem találhatjuk fel azt a városi zaj s multságok folyton ismétlődő tömkelegében, hol sok mindenféle irányba tereltetnek gondolataink — csak saját önző én-ünkről feledkezünk meg.

Valóban csak köszönettel tartozunk az eperjesi Széchenyi-körnek, hogy városunkban fíradhatlan buzgalommal egy új s egyuttal humanistikussal célokkal egybekötött társadalmi életet hozott létre, s minket azon időszakban, — midőn amugy sincs egyéb multságunk, — kellemesen szórakoztatott.

Meg vagyunk róla győződve, a nyugalmas nyári idény után ismét lesz alkalmunk ehhez hasonló köszönetnyilvánítások kifejezésére!

Sz cs.

sondern gar bald
wir derselben
— wenn wir den
dieser Sache
— nichts weniger

war mit anerken-
gehörige Geleise
terte an der Indo-
es gewelen wäre,
leisten. Wir ver-
Gewerbetreibenden.
Berathungen und
waren es jedesmal
teten, bei solchen
zu glänzen. So
namentlich auch
in referierte Stel-
r Sinn für un-
erwerblichen Inte-

nicht um augen-
der Geschäftswelt
es nicht zu ver-
men Aufschwung
eben, wir alle zu
müssen, um das
sichtungen hin zu

ide unserer Ge-
müth ereignet,
at nämlich über
Handelsstandes
ttet, daß sich in
und Gewerbe-
te der Regie-
500 fl. erhalten

chauer Handels-
len in Bakanz
at berufen sein
Handelsstände
wird sich uns
ere geschäftlichen
Wahl tüchtiger
welch letzteres

Aajestäten, gehat-
von Herrn Dr.
u hochfestliches
s heute in die-
iläum unseres
Franz Josef I.
in Ihrer Ma-
r heute feiern.
weil es weder
Volksstammes
inzelnen Reli-
so weit das
so weit die
der verschiede-
nt vereinigen,
ntbarer Amer-

gis csak egy,
kiegészítésé-
edélyünköz,
akoznak s a
etet hatalma

— hogy pa-
zsze s ben-
gy habár mi
a világegye-
nk.
rezní, bizton
keblünkben.
örnyezetünk-
zö hajlamai-
öntudatosan
felhagy hiu
boldogoknak

az egois-
álhatjuk fel
ismétlődő
ba tereltet
én-ünkröl
nk az eper-
án fáradsá-
umanistikus
hozott létre,
amogy sincs
rakoztatott.
nyugalmas
ehhez ha-
sére!
... cs.

fennung, ihrer Liebe und Treue zu ihrem Kaiser und König bereiten Ausdruck zu geben. Sonder Gleichenne ich dieses Fest, weil es obgleich ein Familienfest im Herrscherhause, zu einem Volksfeste für Oesterreich-Ungarn geworden ist.

Die Feste der Fürsten waren nicht immer Feste der Völker. Nicht selten hüllte sich der Genius des Volkes in Trauer, während die Fürsten triumphirten; nicht selten erfüllten Jubel und Begeisterung die Herzen der Völker, während die Könige grollten und zürnten, denn die Interessen waren gesondert, einander geradezu feindlich, ihre Ziele getrennt, einander entgegengesetzt. Darum Heil unserem Fürsten, und Heil auch unserer Nation, vor Allem aber Lob und Preis Gott dem Herrn, daß bei uns dieser Zwiespalt geschwunden ist, daß bei uns Fürst und Volk in dem einen Wunsch sich begegnen, das Vaterland groß, geehrt, frei, geachtet und geehrt zu sehen. — Darum sind die Feste unseres Königshauses auch unsere Feste, darum gestaltet sich der heutige Tag zu einem wahren ungarischen Volksfeste.

25 Jahre sind verflossen, seitdem unser allgeliebte Landesvater, der königliche Jubilar, fühlend und würdigend die Wahrheit des göttlichen Wortes: „Es ist nicht gut, daß der Mensch — und wäre es ein König auf seinem Throne — allein sei,“ die Auserkorene seines Herzens, die Bieder ihres Geschlechtes, eine Jungfrau, strahlend in vollem Liebreize, mit einem Antlitz, in welchem die edelsten Gefühle des Herzens sich abspiegelten, in sein königliches Heim führte; und die Hoffnungen, die sich an diesen herrlichen Bund für Fürst und Volk geknüpft, wir sehen sie heute, durch Gottes grenzenlose Gnade auf's Glänzendste erfüllt. Es erfreut sich der Fürst des süßen sanften Glückes der Häuslichkeit, und mit hoffnungsfreudigem Muth blicken seine Völker auf den erhabenen, reichbegabten Sprößling, der schon jetzt Spuren künftiger Größe bezeugend, einst die Geschichte unseres Staates zu lenken und zu leiten berufen sein wird.

25 Jahre sind verflossen seit jenem segensvollem Bunde, ein ganzes ¼ Jahrhundert voll der mannigfaltigsten Geschichte, aber auch voll des reinsten Strebens, des edelsten Willens, des muthigsten Vollbringens, das sich heute in millionenfachem Jubel der öster-ung. Völker kundgibt. Es irrt der Mensch, so lange er strebt, und nur die Gefinnung weicht die That. Die Gefinnung unseres Königs aber war stets eine edle, die liebende Fürsorge für das Wohl und Gedeihen seiner Völker war und ist das leitende Prinzip, das in dieser 25-jährigen Periode, in allen Handlungen unseres erhabenen Monarchen sich zu erkennen gibt.

Denn ein Staat, meine Andächtigen zumal ein Staat, der aus den verschiedenartigsten Volksstämmen zusammengesetzt, ist ein gar schwer lenkbares Fahrzeug, besonders wenn Sturm und Wetter dagegen ankämpfen. Einen solchen Staat möchte ich mit der Patriarchenmutter Rebekka vergleichen, von der die heil. Schrift erzählt, daß die Kinder die sie unter ihrem Herzen trug, miteinander stritten und rangen. Lange Zeit war sie unschlüssig darüber, was sie thun und unterlassen sollte, um den sie so schmerzlich berührenden Streit in ihrem Inneren zu beschwichtigen. Endlich faßte sie sich ein Herz und befragte die Gottheit, damit ihr kundgethan werde, welchen Ausgang dieser Kampf nehmen werde; da wurde ihr eröffnet die bedeutsame Lösung: „Ein Stamm wird mächtiger als der andere sein, und die ältere Richtung wird der jüngern, neuern Zeitströmung sich unterordnen müssen.“ So meine Andächtigen war auch unser gesamtes Staatsleben, in den letzten 3 Jahrzehnten, sowohl auf politischem wie auf religiösem Gebiete ein Kampf, ein berechtigter, wenn auch unblutiger Kampf zweier auseinanderstrebenden Richtungen, und nur der königlichen Huld und Güte, der landesväterlichen Liebe unseres erhabenen Monarchen ist es, unter Gottes gnädigem Beistand gelungen, die Gegensätze auszugleichen, zu versöhnen.

Und zur Beschleunigung und Befestigung dieses königlichen Friedenswerkes sandte der Vater im Himmel seinen Gesalbten auf Erden, einen freundlichen Schutzengel in der erhabenen Person unserer allgeliebten Landesmutter, damit wie in der Natur, so auch am Himmel unseres Vaterlandes 2 freundliche Lichter das Dunkel erhellen, die festgehaltenen Volkenschichten, die zwischen Thron und Volk sich lagerten, durchdringen, zertheilen sollen.

So laßt uns meine Andächtigen heute unsere patriotischen Hochgefühle mit den Worten des königl. Psalmisten zum Ausdruck bringen: „In seinen Tagen blüht der Gerechte, und die Fülle des Friedens ohne Wechsel. (Psalm 72, 7.) (Schluß folgt.)

Correspondenzen.

Zeben, den 25. April 1879.
Geehrter Herr Redacteur! Die Wochenkronik unserer Stadt könnte zu Ende dieses Monats zwei erennenswerthe Ereignisse verzeichnen: einen unerwarteten Todesfall und wieder eine Dilettanten-Vorstellung.
Sonntag trugen wir nämlich den Blumenüberhäufte Sarg des uns plötzlich entlassenen Mitbürgers Dr. Eduard Blaszkovic zur ewigen Ruhe. Wer kannte nicht den ausgezeichneten Arzt, einen verdienstvollen Protegé des berühmten Balassa, den menschenfreundlichen Wohltäter vieler Verlassenen und Unbemittelten den treuesten Freund den besten Bürger, den eifrigsten Beförderer humaner Bildung? ... Jeder hier und in der Umgebung! Dieser edle Menschenfreund und charakterfesteste Mann weilt nicht mehr unter uns! Verklingen sind nun die ergreifenden Harmonien des

wehmüthigen Miserere, verhallt ist des Priesters Segensspruch mit unserem letzten Lebewohl, das Andenken des Verbliebenen wird aber lange noch in den Herzen jener Verehrer leben, die ohne Unterschied des Alters, des Alters, der Confession sich um sein Grab versammelten und dem Dahingegangenen nachrufen: Ruhe im Frieden!

Donnerstag Abend war zur Festfeier des Königs-paares und zu Gunsten der Szegediner Ueberschwemmen eine Dilettanten-Vorstellung arrangirt. S. Hochw. Direktor Zimka überließ auch diesmal bereitwilligst den Saal, obgleich die letzten Benefiz-Vorstellungen von keinem materiellen Erfolg begleitet waren, woran factisch nicht die Theilnahmslosigkeit des Publikums die Schuld trägt, denn wir sahen wieder jenes gewählte Auditorium, welches wir gewohnt sind überall dort zu begegnen, wo es sich um Beweise der Theilnahme und Barmherzigkeit handelt oder es die humane Denkungsweise erheischt.

Das Programm war recht mannigfaltig. „A váróteremben“ ist ein schwaches Stück, dem uninteressanten matten Dialog kann man überhaupt keinen Effect abgewinnen, obwohl die Bemühungen der Darsteller (H. Zajczay und Fr. Heusch) Anerkennung verdienen. Weit treffender war die Wahl mit Jeremias siralmái: die Szenen führten uns frische, lebensvolle und humorreiche Bilder vor. Vor Allen müssen wir Fr. Dobby Ilka gedenken, die ihre naive Rolle mit einer entzückenden Natürlichkeit spielte und das Auditorium zu rauschendem Beifall hinriß. Sie und Fr. Karolyi Ilka, Thoma Ilka bildeten ein amnuthiges Ilka-Trias, welches sich die Gunst und die Beifalls-äußerungen des Publikums den ganzen Abend hindurch zu sichern vermochten. Die Herren thaten auch ihr Bestes. Herr v. Schlesinger führte die Titelrolle und verstand derselben durch den gut accentuirten Vortrag und die Eleganz des Spieles ein besonderes Interesse bei zu bringen. H. v. Havrilly hielt das Auditorium fortwährend in der besten Laune. Es wurde überhaupt viel applaudirt und herzlich genug gelacht.

Zum Schluß gelangte ein Volksstück „Leánykéro“ zur Aufführung. Obgleich das überhaftere Tempo der Lieblichkeit unserer Volkslieder Abbruch that und der volksthümliche frische Hauch, wodurch Volksstücke so anziehend wurden, gänzlich fehlte — kann dennoch die Aufführung für gelungen und der Gedanke das Repertoire mannigfaltig zu machen, glücklich genannt werden, wozu Fr. Wittenberger, als die hübsche Kata und der Eifer der Herren Krauß, Havrilly und Zajczay viel beitrugen.

Die Vorstellung endete mit dem Kölesy-Hymnus Darauf folgte ein Tanzkränzchen mit Tombola, was den Ueberschwemmen zu Gute kommen wird. Hoffentlich wird ihrem geschätzten Blatte ein Ausweis zugesandt, wodurch unser Publikum und die geehrte Leser den materiellen Erfolg erfahren werden. G+a.

Tagesneuigkeiten.

Promotionen. Beim hiesigen gr.-kath. Domkapitel fanden folgende Promotionen statt: der Canonicus Cantor Herr Michael Mihalicus wurde vom Ministerium für Cultus und Unterricht zum Canonicus Vector, der Canonicus Custos Herr Ignaz Szempál zum Canonicus Cantor, der Canonicus Scholasticus Herr Alexander Nostovic zum Canonicus Custos und der letzte Domherr Herr Michael Kotradov zum Canonicus Scholasticus befördert; die hiedurch vacant gewordene letzte Domherrn-Stelle aber dem Pfarrer in Som. Dechant des Episcopaler Districtes, Professor des bischöflichen Gerichtshofes und Titular-Domherrn, Herrn Stephan Nostovic verliehen.

Militärisches. Am 11. d. M. rücken hier 600 Mann, dem Stand des hiesigen Bataillons angehörende Convois ein, die durch 11 Tage hier verbleiben, worauf das Bataillon nach Kaschau in das Barackenlager abmarschirt.

Die Vorkehrungen bezüglich der Bequartirung der einrückenden Mannschaft sind bereits veranlaßt.

Steuerbemessung. Die diesjährige Steuerbemessungs-Kommission wird ihre Thätigkeit demnächst beginnen.

In der Hauptstadt findet in dieser Angelegenheit unter dem Vorsitze eines höhergestellten Beamten des Finanzministeriums eine Enquete statt, deren Zweck die Reformirung, beziehungsweise Vereinfachung des gegenwärtigen Steuerbemessungssystems ist.

Es wäre zu wünschen, wenn diese Berathungen zu einem günstigen Resultate führen würden.

Der Abmarsch des 1. hier in Garnison gelegenen Bataillons des 5. Regiments nach Leutschau fand am 28. v. M. statt.

Tags vorher fand im Hotel Berger ein Abschiedsbanquet des Offiziers-Corps statt, bei welcher Gelegenheit sowohl von Seite der scheidenden Herren Offiziere als auch der anwesenden Herren vom Civile herzliche Toaste gewechselt wurden.

Der Abschied war in der That ein rührender und hat das scheidende Offiziers-Corps, welches sich auch in Civilreisen allgemeiner Sympathien erfreute, das beste Andenken hinterlassen.

Hochwasser. Aus Szegedin, telegraphirt man dem „Egyetértés“:

Das Wasser wächst rapid, die Theiß ist gestern um 2“ und das Inundationswasser um vier Zoll gestiegen; wenn das so fortgeht, wird der Wasserstand morgen die alte Höhe erreicht haben. Die Regierung hat für die Auszahlung der April-Gehälter der städtischen Beamten 23.000 fl. flüssig gemacht. Witterung regnerisch.

Refrolog. am 30. v. M. verschied hier Kaverie, Krein v. Metzger, geb. v. Zeit f. f. Majorswitwe im 93. Lebensjahre in Folge der Altersschwäche.

Das Leichenbegängniß fand gestern unter großer Theilnahme statt.

Friede ihrer Asche!

Todesfall. Heute Nacht verschied der auch in den Nachbarstädten bekannte Steinwegmeister Gustav Maurer im 35 Lebensjahre, nach längerem Leiden. Das Leichenbegängniß findet morgen Sonntag um 4 1/2 Uhr Nachmittags statt.

Neuer Arzt in Zeben. In Zeben hat sich lezt-hin der Arzt, Herr Dr. Wald niedergelassen. Näheres im Inseratentheile.

Feuerwehrrübung. Vorigen Sonntag fand in diesem Jahre die erste größere Uebung der freiwilligen Feuerwehr statt. Als Angriffsobjekt diente das am Hauptplatz befindliche und jetzt im Umbau begriffene Haus des Herrn v. Szentandrassy.

Interessant

ist die in der heutigen Nummer unserer Zeitung sich befindende Glücks-Anzeige von Samuel Heckscher senr. in Hamburg. Dieses Haus hat sich durch seine prompte und verschwiegene Auszahlung der hier und in der Umgegend gewonnenen Beträge einen dermassen guten Ruf erworben, dass wir Jeden auf dessen heutiget Inserat schon an dieser Stelle aufmerksam machen.

Wir machen hierdurch auf die im heutigen Blatte stehende Annonce der Herren Kaufmann & Simon in Hamburg besonders aufmerksam. Es handelt sich hier um Original-Loose zu einer so reichlich mit Haupt-Gewinnen ausgestatteten Verloosung, dass sich auch in unserer Gegend eine sehr lebhafte Betheiligung voraussetzen lässt. Dieses Unternehmen verdient das volle Vertrauen, indem die besten Staatsgarantien geboten sind und auch vorbenanntes Haus durch ein stets streng reelles Handeln und Auszahlung zahlreicher Gewinne allseits bekannt ist.

Fruchtpreise vom 2. Mai 1879.

Roggen per 100 Kilogr.	fl.	5.—	5.50
Weizen "	100 "	7.25	8.—
Gerste "	100 "	5.—	5.25
Hafer "	100 "	3.50	4.—
Weiss "	100 "	—	—
Erbsen "	100 "	6.—	8.—
Linlen "	100 "	5.—	9.—
Bohnen "	100 "	5.—	6.25
Erdäpfel "	100 "	—	1.50

Die in Wien am 26. April gehobenen Zahlen:

52, 16, 61, 90, 27.

Die nächste Ziehung ist am 10 Mai 1879.

Felvelös szerkesztő: *Kyss Géza.*

Kiadó-tulajdonos: *Az Eperjesi Bankgyűlet.*

ÄUSSERUNG

von der in ganz Europa rühmlichst bekannten, und heute besuchteste klimatische Heilanstalt für Brustkranke **GÖRBERSDORF** über die Heilwirkung der Lubi-„Margarethen“-Quelle.

Auf Grund vielfacher günstiger Resultate, die ich unter Anwendung der Lubi-„Margarethen“-Quelle bei katarrhalischen Affectionen der Luftwege in meiner Anstalt erzielte, kann ich dieses, von allen Patienten gern genommene und gut vertragene Mineralwasser dringend empfehlen. Görbersdorf, den 18. März 1879.

65 2-2 **Dr. Theodor Römpler.**
Niederlage in Speries bei **L. Holenia.**

Villa.

Von mehreren Zimmern, Stallung, Brunnen und schattigen schönen Obstgarten Nr. 98 zu vermieten. Näheres im Hause Nr. 23 Hauptgasse, bei Fr. Dienes-Máriássy zu erfahren.

Lokal-Veränderung.

Gefertigter beehrt sich einem geehrten P. T. Publikum die höfliche Anzeige zu machen, daß er sein

Uhrmacher-Geschäft aus dem Beör'schen Hause in's Collegium-Gebäude vis-à-vis der Groß-Grasik verlegt habe.

Am geneigten Zuspruch bittet Achtungsvoll **Franz Szmakovszky.**

71 **Epilepsie**
(Fallsucht) heilt brieflich **Dr. Killisch, Dresden** (Neustadt). Grösste Erfahrung, da bereits über 11,000 Fälle behandelt.
53 3-15

Haupt-Gewinn ev. **400,000 Mark.**

Glücks-Anzeige.

Die Gewinne garantirt der Staat

Einladung zur Bethelligung an den Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher über **8 Millionen 200,000 Mark** sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 86,000 Loose enthält, sind folgende, nämlich:

Der grösste Gewinn ist ev. 400,000 Mark	6 Gewinne à 4000 Mark
Prämie 250,000 Mark	71 " 3000 Mark
1 Gewinn à 150,000 Mark	217 " 2000 Mark
1 " 100,000 Mark	2 " 1500 Mark
1 " 60,000 Mark	2 " 1200 Mark
1 " 50,000 Mark	531 " 1000 Mark
2 " 40,000 Mark	673 " 500 Mark
2 " 30,000 Mark	950 " 300 Mark
5 " 25,000 Mark	65 " 200 Mark
2 " 20,000 Mark	100 " 150 Mark
12 " 15,000 Mark	24650 " 138 Mark
1 " 12,000 Mark	1400 " 124 Mark
24 " 10,000 Mark	70 " 100 Mark
5 " 8,000 Mark	7300 " 94 u. 67 Mark
2 " 6,000 Mark	7850 " 40 u. 20 Mark
54 " 5,000 Mark	

und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur **sicheren** Entscheidung.

Die erste Gewinnziehung ist amtlich festgestellt und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur **3 Gulden 40 kr.**,
das halbe Originalloos nur **1 Gulden 70 kr.**,
das viertel Originalloos nur **85 kr.**,

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotenen Promessen) gegen frankirte Einsendung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Bethelligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unanbefordert zugesandt.

Die **Auszahlung und Versendung der Gewinnelder** erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

■ Jede Bestellung kann man einfach auf eine Post-einzahlungskarte machen.

■ Man wende sich daher mit den Aufträgen der nahe bevorstehenden Ziehung halber bis zum

15. Mai d. J.

vertrauensvoll an

Samuel Hekscher senior,
Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Man biete dem Glücke die Hand!

400,000 Mark

Haupt-Gewinn im günstigen Falle bietet die allernueste grosse Geld-Verloosung, welche von der hohen Regierung genehmigt und garantirt ist.

Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, daß im Laufe von wenigen Monaten durch 7 Verloosungen **44,000 Gewinne** zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von ev. **Mark 400,000**, speciell aber

1 Gewinn a M. 250,000	1 Gewinn a M. 12,000
1 Gewinn a M. 150,000	24 Gewinne a M. 10,000
1 Gewinn a M. 100,000	5 Gewinne a M. 8000
1 Gewinn a M. 60,000	54 Gewinne a M. 5000
1 Gewinn a M. 50,000	71 Gewinne a M. 3000
2 Gewinne a M. 40,000	217 Gewinne a M. 2000
2 Gewinne a M. 30,000	531 Gewinne a M. 1000
5 Gewinne a M. 25,000	673 Gewinne a M. 500
2 Gewinne a M. 20,000	950 Gewinne a M. 300
12 Gewinne a M. 15,000	24750 Gewinne a M. 138 etc. etc.

Die Gewinnziehungen sind planmässig amtlich festgestellt.

Zur nächsten ersten Gewinnziehung dieser grossen vom Staate garantirten Geldverloosung kostet

1 ganzes Original-Loos nur **Mark 6** oder fl. 3 1/2 Öst. B.-M.
1 halbes " " " **3** " " 1 3/4 " "
1 viertel " " " **1 1/2** " " 90 kr. " "

Alle Aufträge werden sofort gegen Einsendung, Post-einzahlung oder Nachnahme des Betrages mit der grössten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann von uns die mit dem Staatswappen versehenen Original-Loose selbst in Händen.

Den Bestellungen werden die erforderlichen amtlichen Pläne gratis beigelegt und nach jeder Ziehung senden wir unseren Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt stets prompt unter Staats-Garantie und kann durch directe Zusendungen oder auf Verlangen der Interessenten durch unsere Verbindungen an allen größeren Plätzen Oesterreichs veranlaßt werden.

Unsere Collecte war stets vom Glücke begünstigt und hatte sich dieselbe unter vielen anderen bedeutenden Gewinnen oftmals der ersten Haupttreffer zu erfreuen, die den betreffenden Interessenten direct ausbezahlt wurden.

Vorausichtlich kann bei einem solchen auf der solidesten Basis gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Bethelligung mit Bestimmtheit gerechnet werden, und bitten wir daher, um alle Aufträge auszuführen zu können, uns die Bestellungen baldigst und jedenfalls vor dem **15. Mai d. J.** zukommen zu lassen.

Kaufmann & Simon,
Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg

58 Ein- und Verkauf aller Arten 3-3
Staatsobligationen, Eisenbahnactien u. Anlehenloose.

P. S. Wir danken hierdurch für das uns seither geschenkte Vertrauen und indem wir bei Beginn der neuen Verloosung zur Bethelligung einladen, werden wir uns auch fernerhin bestreben, durch stets prompte und reelle Bedienung die volle Zufriedenheit unserer geehrten Interessenten zu erlangen.

D. O.

MATTONI'S

Giesshübler

der reinste alkalische Sauerbrunn, in Krankheiten der Athmungsorgane, des Magens und der Blase, wie als Getränk zu allen Tageszeiten ärztlicherseits bestens empfohlen.

GISSHÜBLER PASTILLEN
digestives & pectorales gegen Magenkrankheiten und Husten.

HEINRICH MATTONI, Karlsbad.

Ofner Königsbitterwasser
gegen Stuhlverhaltung und daraus resultirende Krankheiten.

Mattoni & Wille, Budapest.
Vorräthig in den Apotheken und Mineralwasser-Handlungen. 67 1-8

Ház eladás.

A felkúlváros 288-ik szám alatti ház minden órán szabad kézből eladó. Bővebb értesítést szerezhetni

Gróf Kreith Józsefnél,
főutca, a postaépületben, hátul az udvarban Eperjesen.

Haus-Verkauf.

Das in der oberen Vorstadt gelegene Haus Nr. 288 ist aus freier Hand kúndlich zu verkaufen. Nähere Auskunft ertheilt

Graf Josef Kreith,
60 3-3 Hauptgasse, im Postgebäude, rückwärts im Hofe in Eperies.

Ima Ceylon feinsten Perl-Caffee per Kilo fl. 2.-	in Postballen à 40, Kilo Netto mit Netto 4 3/4, Kilo Subbat
Ima feinsten grossbohninger Cuba " " " 1.90	
Ima Arab. echter Moecca-Caffe " " " 1.70	
Ima Feinster Java " " " 1.55	
Ima Supperfeiner Rio " " " 1.35	
Supperfeines Aixer-Oel per Kilo fl. 1.50	
Extrafeines Tafel " " " 1.35	
Feines " " " 1.25	
" Speise " " " 1.15	
empfielt inclusive Zoll- und Verpackungsspesen franco jeder Poststation, der österreichisch-ungarischen Monarchie, gegen Einsendung oder Nachnahme des Betrages.	

■ Ausführlichen Preis-Courant sende auf Verlangen franco. 32 10-15

G. Singer, Triest.

Dr. Wald Henrik,
orvos, sebész tudor és szülész
ezennel a t. c. közönségnek
Kis-Szebenbeni áttelepedését
tudomásul hozza.

Árverési hirdetmény.

Az „eperjesi takarékpénztár“ részéről arany, ezüst, értékpapír, vászon sat. nemtekből álló különböző zálogtártyak, f. é. májushó 5-én, reggeli fél 9 és délutáni 2 órakor a takarékpénztárban tartandó közárverés útján a leglőbbet ígérőnek el fognak adatni; mely végből az illető tulajdonosok, ezeknek a kitűzött árverési határnapig leendő rendezésére felhivatnak.

Eperjesen, 1879. március 28-án.

Az eperjesi takarékpénztár igazgatósága.

64 2-2

Licitations-Anzeige.

Von Seite der „eperieser Sparkasse“ werden verschiedene Pfänder, bestehend aus Gold, Silber, Werthpapieren, Leinwand, u. am 5. Mai l. J. um halb 9 Uhr Vor- und 2 Uhr Nachmittags im Sparkassa-Gebäude mittelst öffentlicher Licitacion an den Meistbietenden verkauft, demzufolge die Eigenthümer obiger Pfänder aufgefordert werden, dieselben bis zum festgesetzten Termin ordnen zu wollen.

Eperies am 28. März 1879.

Die Direction
der Eperieser Sparkassa.

Anzeige.

Gefertigter mache hiemit einem geehrten P. E. Publikum so wie auch meinen geschätzten Kunden die höfliche Anzeige, daß ich mein **Serren-Aleider-Geschäft** aus dem v. Kardos'schen Hause in das der Frau v. Ruzmik'schen Hause, vis-à-vis der Domkirche verlegt habe.

Eperies, im April 1879. Hochachtungsvoll

Zacher.

62 2-3

UMBATH & COMP. in PRAG,
Fabrikanten landwirthschaftlicher Maschinen,

empfehlen ihre durch streng solide Ausführung, leichten Gang, große Leistungsfähigkeit und Reindruck best bekannten Specialitäten in:

Hand- und Göpel-Dresch-Maschinen
von 1 bis 8 Pferde- oder Ochsenkräfte,
sowohl fahrbar wie feststehend. Ferner fabriciren wir verschiedenen Größen best bewährte:
Putzmühlen, Säckselschneider, Schrottmühlen u. c. c.

Illustrirte Preis-Courante in den Landessprachen gratis und franco.

Nach Amerika
per Dampfschiff.

Dem reisenden Publikum zur gefl. Kenntnissnahme, daß ich abeiten der „State“ Dampfschiffahrts-Gesellschaft bis auf Weiteres ermächtigt bin, Ueberfahrtsbillette von Hamburg via Glasgow nach New-York, Boston, Philadelphia oder Baltimore zu bedeutend ermäßigten Preisen zu fertigen und zwar:

Erste Cajüte	250 Gulden	} Einschließlich voller Beköstigung.
Zweite "	150 "	
Zwischendeck	48 "	

Expeditionen finden von Hamburg jeden Dienstag- und Freitag-Abend statt.

B. Karlsberg,
obrigkeitlich concessionirter Passagier-Expeditent Admiralitätsstrasse 31, Hamburg.

63 2-2